

Srážky ze mzdy v době karantény

V současném náročném a pro mnohé subjekty stresujícím období je mnoho zaměstnanců v souvislosti s epidemií COVID 19 v dočasné pracovní neschopnosti, avšak více je jich ze stejného důvodu **v karanténě**.

O nařízení karantény, jejím trvání a ukončení rozhoduje orgán ochrany veřejného zdraví a v tomto smyslu je povinen podat zaměstnavateli na jeho žádost informaci o tom, že zaměstnanci byla karanténa nařízena. Potvrzení "Oznámení o nařízení karantény" vystavuje ošetřující lékař nebo hygienik.

S nařízením domácí karantény je spojeno vystavení „Potvrzení o nařízení karantény“, na základě něhož zaměstnavatel omluví nepřítomnost zaměstnance v práci, poskytne náhradu mzdy za dobu prvních 14 kalendářních dnů trvání karantény a při déle trvající karanténě vyplácí příslušná okresní správa sociálního zabezpečení nemocenské.

Tiskopis „Potvrzení o nařízení karantény“ má pět propisovacích dílů a vystavuje jej orgán ochrany veřejného zdraví nebo ošetřující lékař. Zaměstnanci se předává I. a III. díl tohoto tiskopisu, po ukončení karantény obdrží IV. díl tiskopisu. Je-li karanténa dlouhodobá, prokazuje se trvání karantény tiskopisem „Potvrzení o trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény“.

Na základě těchto dokladů vyplatí zaměstnavatel náhradu mzdy v souladu s § 192 zákoníku práce. Náhrada mzdy při karanténě se poskytuje ve stejné výši a za stejných podmínek jako náhrada mzdy při dočasné pracovní neschopnosti za dobu prvních 14 kalendářních dnů jejího trvání.

Vzhledem k tomu, že se jedná o náhradu mzdy, **podléhá tento příjem všem srážkám ze mzdy**, kterými jsou:

- srážky na základě dohod o srážce ze mzdy nebo k uspokojení závazků zaměstnance,
- výkon rozhodnutí nařízených nebo vedených soudem, soudním exekutorem, správcem daně, orgánem správního úřadu, jiného státního orgánu nebo orgánu územního samosprávného celku (exekuce),
- insolvenční srážky,
- srážky k úhradě členských příspěvků odborové organizaci, bylo-li to sjednáno v kolektivní smlouvě nebo na základě písemné dohody mezi zaměstnavatelem a odborovou organizací a souhlasí-li s tím zaměstnanec, který je členem odborové organizace,
- srážky uvedené v § 147 odst. 1
- písm. c) (záloha na mzdu, kterou je zaměstnanec povinen vrátit proto, že nebyly splněny podmínky pro přiznání této mzdy),
- písm. d) (nevyúčtovaná záloha na cestovní náhrady, popřípadě jiné nevyúčtované zálohy poskytnuté zaměstnanci k plnění jeho pracovních úkolů),
- písm. e) (náhrada mzdy za dovolenou, na niž zaměstnanec ztratil právo nebo na niž mu právo nevzniklo, a náhrada mzdy při dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény, na niž zaměstnanci právo nevzniklo).

Podle ustanovení § 299 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), se **výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy (exekuce)**

provede i z nemocenského poskytovaného zaměstnanci při dočasné pracovní neschopnosti nebo při karanténě.

V souladu s ustanovením § 23 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, má nárok na nemocenské pojištěnec, který byl uznán dočasně práce neschopným **nebo kterému byla nařízena karanténa**, trvá-li dočasná pracovní neschopnost nebo nařízená karanténa déle než 14 kalendářních dní.

Z výše uvedeného vyplývá, že při nařízené karanténě, která trvá déle než 14 kalendářních dnů, je zaměstnavatel povinen předávat příslušné okresní správě podklady potřebné pro výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy v souladu s ustanovením § 293 zákona. Jde o tyto doklady:

- příloha k žádosti o dávku, v níž se uvede, že má pojištěnec exekuci, respektive insolvenční srážku,
- sdělení o evidovaných exekučních srážkách k datu změny plátce (rozsah sdělení je shodný s obsahem, který se uvádí na zápočtovém listě v případě, kdy zaměstnanec končí pracovněprávní vztah),
- kopie exekučních titulů (po dohodě s OSSZ je od 1. 1. 2020 možné předávat kopie jen několika exekucí),
- sdělení o výši nezabavitelné částky a jakou část z ní zaměstnavatel v daném měsíci, kdy dochází ke změně plátce mzdy, použil při provádění exekuce.

Tímto postupem je zajištěno, že má dlužník v kalendářním měsíci uplatněnou nezabavitelnou částku ve správné výši.

Po ukončení karantény sdělí okresní správa sociálního zabezpečení, jakou část z nezabavitelné částky uplatnila v posledním měsíci trvání karantény a jak vysokou částku na danou exekuci srazila za dobu, kdy pojištěnec pobíral nemocenské. O tuto částku je zaměstnavatel povinen snížit evidovaný zůstatek exekuce.

Podle informace MPSV ze dne 20.3.2020 uvedené v dokumentu „Pracovněprávní desatero boje s koronavirem“ lze konat práci z domova při splnění podmínek i v době karantény. V takovém případě však zaměstnanci náleží mzda za výkon práce a nenáleží náhrada mzdy, respektive nemocenské. Ve vazbě na diskutovanou oblast se pak bude jednat o srážky ze mzdy, nikoliv o srážky z náhrady mzdy či nemocenského.

Závěrem ještě dodáváme, že s ohledem na aktuální krizovou situaci umožnila ČSSZ poskytovatelům zdravotních služeb **vystavovat namísto papírového tiskopisu o nařízení karantény eNeschopenku.**

Je pouze třeba, aby vystavující lékař dodržel stanovené podmínky (vyplnění statistické značky nemoci Z209 a uvedení pojmu „karanténa“ do kolonky „profese“). Zaměstnavatelé následně obdrží elektronické notifikace úplně stejně jako v případě eNeschopenky.

Účelem tohoto mimořádného opatření je napomoci technickým řešením eNeschopenky k tomu, aby kontakt lékařů a potenciálně nakažených pojištěnců byl minimalizován, neboť eNeschopenku je možno vystavit i distančně, např. na základě telefonického rozhovoru pacienta s lékařem. Nadále je však třeba, aby zaměstnanci o své

situaci informovali zaměstnavatele a upozornili je, že se v jejich případě nejedná o „běžnou“ dočasnou pracovní neschopnost, ale o nařízenou karanténu.

Ing. Růžena Klímová
Praha, 1. dubna 2020